

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой хоёрдохи пленум

Республика дотор орооно тарья ехээр абада болохын түлөө тэмсэхэ

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр В. И. Дубровский хэлэнэн элдхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

Баян болон КПСС-эй обкомой пленум дээр «Орон дотор орооно тарья үйлдбэрлийг саашаада ехэ болгох тухай, шэнэ ба боро газруудыг ашаглах тухай» КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолы дүүргэхэ талаар обкомой секретарь нүхэр В. И. Дубровский хэлэнэн байна.

Элдхэлшэ болбол КПСС-эй Централына Комитедэй сентябрьска Пленумэй нүүлээр хүдөө ажыхыг хүгжээхэ талаар орон доторнай бар республика соо хөгждэгшэ хүдэлмэри тухай хэлээд, энэ талаар эхэнүүд дутагдлагууд бии байна гэжэ тэмдэглэбэ. Олон аймгуудай тарилгы, советска, хүдөө ажыхын органууд шэнэ эрилтын ёһоор хүдэлмэрээ эмхидхэжэ шадаагүй, хүтэлбэрлэхэ ажал хэрэгтэе албан хойрог ябадалса зайсуулаагүй, колхозууд, МТС-үүд болон совхозуудай арга боломжи, өсөө илгаагшэ хараадаа абангүйгөөр халирхайгаар хүтэлбэрлэнэ зардаа.

Малажаллы хүгжөөлдөхүн шуухала асуудлууд, тарлганай талмайга саашаада үргэдэхэ, орооно тарья эхээр ургуулдаг болохо, МТС-үүдэй хүдэлмэринэ найжаруулжа өсүүдэлнууд муугаар шийдэхэгшэ. Республикын колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд чэнэ ба боро газруудыг ашаглажа, тарилгын талмайга үргэдэхэ аргатай байгшэ, тимиэ юмэ хэгүгэй хөрүн нүүтэй жэлүүдтэ зарим аймгуудта талманай талмай бага болонон байна. 1940 онойхойтог сөвдүүлэ, 1953 ондо тарьяагай талмай 15,2 процентээр үргэдэхэгшэ байгаа наа, ороонотог культуруудай тарилгын талмай 3 процентээр хөрһөөн, ороонотог-фуржана культуруудай тарилгай 18,9 процентээр хөрһөөн байба. Илангаяа Зэдэн, Сэлэнгэн, Закамнай, Тунхэной, Хорин аймгуудта энэ баримта үзэгдэнэ.

Республикын олон колхозууд, МТС-үүд болон совхозууд тарьянай ургасы дээшлүүлхын тулада мууса тэмсэнэ. Энэ шалтаганнаа боложо, республика дотор орооно тарья багаар абтана. Республикын олон МТС-үүд хүдөө ажыхыг дэбжээхэ зорилгы муугаар дүүргэнэ, техникы хангалтагүйгөөр ашаглана.

Мүнөө хабарай полевой хүдэлмэрин эхилжэ байгшэ, олон МТС-үүд энэидэ муугаар бэлдэхээн байна. Горнин, Бургалтайн, Хорин, Гашейн, Хамнигадэй, Баргахагай, Закамнай МТС-үүд транспортуудыг, хүдөө ажыхын машинуудыг мүнөө хүртээр зайбарилжа дүүргээдүй. Республикын олон колхозуудта үрэнэй тарья тарилгын кондицида хүргэдэгшэ байгшээр. Хүдөө ажыхы республикын тарилгын, советска, хүдөө ажыхын органуудай хангалтагүйгөөр хүтэлбэрлэнэ зардаа байгы энэ баримтанууд харуулна. Республикын Хүдөө ажыхын министрствэ шэнэ эрилтын ёһоор ажалла найжаруулжа шадаагүй, аймаг, МТС, колхоз бүхэнэй өлсө илгааг харанагүй, энээн дээрһээ түсбэлтэглэдэ ехэ алдуунууд гарана. Партинын олон айкомууд, аймгуудыдколхозууд хадаа колхозууд, МТС-үүдэй хүтэлбэрлхын кадрнуудыг зүбөөр шэлэн олохо хэрэгтэ зохино ажыраала табинагуй.

Элдхэлшэ нүүлээр үгэ хэлэлгэн болобо.

Хахалагдагад газарай үргэдхэгдэбшэ, аймаг дотор ороонотог культурануудай, илангаяа шэниньс, ороонотог-фуржана культурануудай тарилгын талмай хөрһөөдһөн байгаа. — гэжэ КПСС-эй Кабанский айкомой секретарь нүхэр Н. В. Пезкин хэлэбэ. 1952 онойхойтой асууулбал, нёдондо ороонотог культурануудай тарилгай 1275 гектараар бага болоо. Энэ жэлдэ шэнэ ба боро газарнуудыг ашаглажа, тарилгын талмайга үргэдэхэ болонсо. Ойрын хоёр жэл соо 4 мянган гектар газар ашаглажа, тарья тариха, 7—8 мянган гектар газар сабшаланга болгохо аргатайбл. Аймаг дотор шэниньсий тарилга 800 гектараар, өдс ба ячменин тарилга 570 гектараар үргэдхэхэ, силоснэ культурануудай тарилгай 2 дахин, корнеклубнеплодыд үйлдбэрлэгшэ 3 дахин өсдхэхэ байнсо. Шэнэ ба боро газар элдүүрилхын тулада эхихо механизмчүүд хэрэгтэй. Тээд, эдэ манда үсөөн. Шэнэ газар ашаглажа, ургасы дээшлүүлхэгшэ хамта тарья хатааха, сээрлэхэ, ашажа хүдэлмэринүүдыг механизацилжа тухай партинын ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Аймагай 4 колхозууд механизирозацинэ тогуудтай, бэлдэжэ электростанци үгэ. Манай аймагай колхозуудыг электрфицилсжа тухай партинын обкомой бюро, республикын Министрствэ Совет нёдондо намар тогтоол абалга байгаа. Тээд энэнэ мүнөө

хүртээр дүүргэдгэнэгүй. Эдэ баримтанууд юу харуулаа гэхэдэ, партинын обком, республикын Министрствэ Совет аймагай эрилтэнүүдыг хүсэд хараадаа абанагүй гээшэ. Партинын обкомой бюро Хүдөө ажыхын министрствын хүдэлмэридэ эрид хубилалта туйлажа шадаагүй. Хүдөө ажыхы дэбжээхэ гол шуухала асуудалуудыг министрствэ шийдэхэгшэгүй байган зардаа.

Саашан нүхэр Печкин МТС-эй барилгын хангалтагүй ябажа байган тухай хэлэнэн байна.

— Колхозууд болон МТС-үүдэй хүдэлмэринэ амжалтыг кадрнууд, түрүүлэгшэнэр, директорнууд, бригадирнууд, фермэнүүдыг даагшаар шийдэхэгшэ, — гэжэ КПСС-эй Кяхтын айкомой секретарь нүхэр В. А. Гылыков хэлэбэ. — Партинын Кяхтын айком колхозууд, МТС-үүдыг хүтэлбэрлхын кадрнуудад бэхжүүлхын тулада хэдэн хэмжээнүүдыг абалга байна. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй нүүлээр колхозуудта 41 коммунистууд элгээгдэбэ. Гэбшэ, кадрнууд манайда үсөөн байна. Колхозуудай түрүүлэгшэнэрлээ гадна, мэргэжэл хайнтай механикууд, зоотехникууд, бухгалтернууд, счетоводууд, бригадирнууд, фермэнүүдыг даагшаар олон хэрэгтэй. Эдэ кадрнуудыг хүсэлдүүлхэ арга аймаг дотор бага гээшэ. Энэ талаар партинын обком бидэндэ ехэ тууламжа үзүүнэгшэ.

Саашан нүхэр Гылыков Хүдөө ажыхын министрствын хүдэлмэринэ шүүмжэлбэ. Министрствэ машинно-тракторна станцинуудта ехэ тууламжа үзүүлдэгшэ, тракторна хүдэлмэринэ буруугаар түсбэлдэг, нотагай условины хараадаа абангүй техникэ хуваадаг. Мүнөө полевой хүдэлмэри эхилбэ. Олон машинанууд дугана, тээд тэвээнэй хүсэлдүүлхэ хэмжээ министрствэ абанагүй. Аймагай МТС-үүдтэ мэргэжэлтэд дутуу байна.

Ойрын хоёр жэл соо Бичурын аймагай колхознууд, МТС-үүдэй хүдэлмэрилгэдэ 8000 гектар шэнэ газар ашаглажа байна. — гэжэ КПСС-эй Бичурын айкомой секретарь нүхэр А. Н. Хлебников хэлэбэ. Тэрэнэй 2500 гектартан шэнинсэ, 1100 гектартан шарба будаа энэ жэлдэ тариха. Мүнөө аймагай колхозууд тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдыг үргэнөөр ябуулжа байна. Мүн намарай тарилгада тэжээл оруулагдажа, сабшалангай газарай найрамай унан тогтоогдоно. Энэ жэлдэ эдэ бүхи хүдэлмэринүүдыг нёдондонойхойноо нургагүй эртэ эхилэбди. Бүхи колхозуудта ороонотог культурануудай тарилгыг эхээр үргэдэхэше наа, эртын тарилгыг 12—13 үдэр соо дүүргэхэ, сахарна сыйкылы 5—6 хоног соо тариха, оройн культурануудыг 4 үдэр соо тариха дүүргэхэ гэжэ шийдэбди. МТС-үүдэй механизаторнууд хабарай полевой хүдэлмэринэ урматай зоринтоогоор хэжэ эхилэбэ.

Партинын обком, республикын Хүдөө ажыхын министрствэ оперативна бэшээр хүтэлбэрлэнэ гэжэ нүхэр Хлебников шүүмжэлбэ. 1954 оной эхилжэ тарилгын талманай структурыг хубилгажа, олон жэлэй ногооний тарилга хөрһөөн, орооното, курулхай, орооното-бобсозо культурануудай тарилга үргэдэхэ гэжэ партинын ЦК-гэй Пленумэй тогтоол соо заагдана. Манай аймага олон жэлэй ногооний тарилгыг ямар культураар үргэдэхэ тухай министрствэ нахамжа хэлээдүй байна. Манай аймагад ногоо тарилгын орондо пропахоний культурануудай тарилгыг эрид шууд үргэдэхэ шуухала гэжэ нахандана. Бичурын аймаг хадаа тарьянажал экэтэй юм. Орооно тарья үйлдбэрлхыг эхлэхын тулада хайн ургаса ургуулахаа гадна, тэрэнига сэр сооно хуржаа абаха шуухала. Элдбэ шалтаганнаа боложо, ехэ тарьян гээлтэ хорлолтодо ороно. Манай аймагай колхозуудта тарья хатааха, сээрлэхэ хүдэлмэриг механизациллагагүй байгшээр. Тиммэнэ тарья сээрлэхэ, хатааха машинуудыг үгэхынэ эринэбди.

«Эрдэм» совхозой хүдэлмэринэ найжаруулхын тулада хэдэ хэдэн эрилтэнүүдыг совхозой директор нүхэр Попков хэбэ. Совхозой газар тэн бага, оройдоо 2500 гектар болон юм. Энэ газар дээрэ совхозой ажыхы ашаг экэтэйгээр хүгжөөхын аргатай. Манай ажыхы гүрэндэ гараа хэнэ. Тиммэнэ совхозой элдүүринэ газары үргэдэхэ тухай асуудал үннэй табидагдэг. Тээд энэ асуудал шийдэгдэхэгшэ. Манай совхозой хажууда столосонуудай, трестын, «Заготскакой» конторын хамтабаринч ажыхынууд байдаг. Эдэнэй газарыг совхозой мэдэлдэ үгэхынэ дурдахан байгабэ. Мүн Мухаршэбэрэй аймагай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой дүрбэдэх бригадыг газартайн бидэндэ үгэбэл зохистой нэн. Мален-

ковой нэрэмжэтэ, «Улан Шулуутай» колхозуудай элдбэрлэгшэ газарай заримыны бидэндэ үгэжэ, тарилгын талмайга 1954—1955 онуудта 7000 гектараа 14—15 мянган гектар хүртээр үргэдхэхэ, гүрэндэ 100 мянган центнер хүртээр тарья тушаадаг болохо арга бий байна. Тарьянай талмай үргэдхэгдэхэтэй хамта малажаллыг түргэнөөр хөгжээ, тингэжэ гүрэндэ орооно тарья үгэхэгшэ гадна, малажалай продуктуудыг эхээр үгэхэ болонсо. Тингэбэл манай совхозой ажыхы ашаг экэтэй болохо нэн. Ушар тиммэнэ энэ асуудалыг республиканска организацинууд түргэнөөр шийдэхэ бээ гэжэ найданабди.

Саашан нүхэр Попков шэнэ ерэн хунүүдтэ гэр байра бариха тухай хэлэбэ. Хүн зондо хүсэд хүрэхэ гэр байрануудыг барихын тулада мүнэн зөөри хэрэгтэй.

Закамнай аймгуудыдколхозой түрүүлэгшэ нүхэр Ц. Б. Гармаев республикын Министрствэдэй Советэй, зарим министрствонүүдэй хүтэлбэрлэнэ метод тухай тогтоон хэлэбэ. Манай аймаг экономика болон культурынгаа талаар гээдлэнги аймаг юм. Аймагай колхозуудта малажал муугаар эрхилэгшэ. Гэбшэ, энэ жэлдэ малажалы дэбжээхэ талаар зарим тэдэ хэмжээнүүд абта. Жэшын, аймагай олонхи колхозуудта тугалнуудыг эхлээшэ нэлажаа түлжүүлэнэй ашаар, һу наалга 2—3 дахин дээшлэнэ байна. Мүн малай байра бариха талаар бага бэшэ хүдэлмэри хэгдэбэ.

Гэбшэ, шийдхэгдэгшэ асуудалууд олон. Малай үүлээр найжаруулжа хүдэлмэри хангалтагүйгөөр ябуулагдажа, малай ашаг шэмэ бага зардаа. Манай хүдэлмэридэ мүн бусдышэ олон дутагдлагууд бии гээшэ. Бидэнэр, советск, партинын хүдэлмэрилгэдэ, хүтэлбэрлэнэ дүй дүршэл багатай байна. Бидэндэ республиканска организацинуудай саг үргэлжэ тулалжа байханэ шуухала. Партинын обком, Министрствэдэй Совет нүүлэй үдэ аймгуудта анхараала урданайхйнаа эхээр табидаг боолошье наа, үсөөл эхэнүүд дутагдлагуудтай байна. Манай аймагай колхозуудта мэргэжэл хайнтай кадрнууд, хүдөө ажыхын мэргэжэлтэд хэрэгтэй. Тээд партинын ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй нүүлээр олон мэргэжэлтэд хүдөө элгээгдэбшэ. Закамнай аймагад нэгэл хүн колхозой түрүүлэгшээр элгээгдэбэ нэн. Аймагай олонхи колхозуудай хүтэлбэрлэгшэд үзэг бэшгэ бага мэддэг хүнүүд юм. Аймаг дотор дээдэ нургуунтай игышыг зоотехник байхагүй. Аймагай, республикын зоветеринария мэргэжэлтэд, республикын малажалай туршалгын станицы научно-шынжэлэлын хүдэлмэри оройдо ябуулгагүй. Манай аймагай эрхэ байдалда хайнагуудыг үсхээрилжэ асуудал тушаа тэдэнэр өөлдүйнөө нахамжа хэлээдүй. Ажаглалта дээрһээ харахада, манай аймагай эрхэ байдалда энэ үлгэрэй мал үсхээрилжэлдэ ехэ таарамжатай, ашаг экэтэй байна. 5—6 центнер болоод амидын шэгнүүртэй хайнаг үнээн сүүдэх соогоо 10—12 литр үдэн үг үгээд юм.

Республикын Министрствэдэй Совет, Хүдөө ажыхын министрствэ аймаг бүхэнэй экономико шынжэлэн үзэнгүй, шэнэ эрилтын ёһоор хүдэлмэриг найжаруулжа шадаагүй, нотагуудтахи организацинуудта олон тоото элдбэ саарлануудыг элгээдэг зардаа.

Шэнэ ба боро газарнуудыг элдүүрилэн ашаглажа, тарилгын талмай үргэдхэхэ тухай Хонхолоний МТС-эй директор нүхэр А. Г. Антопенко хэлэбэ. Манай МТС-эй харьяата хоёр колхозуудта шэнэ газар ашаглагдажа байна. Энэнтэй хамта тарьянай ургаса дээшлүүлхын тулада шуухала хэмжээнүүдыг абаха хэрэгтэй. Би полевой хүдэлмэрин хожомдожо эхилэгдэнэн тухай хэлэхэе нананаб. Тарилгын урда тээхи хүдэлмэринүүдыг —борнойлыг, найрамай уна барилгыг сэр сооно хэхэ шуухала.

Саашан нүхэр Антопенко ажалай журам тухай тэмдэглээд, саг үргэлжын трактористнууд, принципүүдтэй болохо шуухала гэжэ хэлэбэ.

—Орооно тарьянай ажыхы хүдөө ажыхын үйлдбэрлэнэн үндэнэ нуури мүн гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолсоо бидэнэр тон элгээдэ ойлгонобди, — гэжэ БМАСССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ нүхэр Б. Л. Лобсанов хэлэбэ. — Концентрацон тэжээлгүйгөөр, орооно тарьягүйгөөр малажалай ашаг шэмэ дээшлүүлхын, һу, мяха, толо, сало болон бусад продуктуудыг элбэг эхээр абадаг болохын аргагүй. Орооно тарья эхээр абадаг болохо угаа ехэ арга боломжо республика доторнай бии. Элдүүрилэгшэ шэнэ ба боро газар магада ехэ гээшэ.

Ургаса багатай сабшалан, бэлшэри, буртаг боролжодо даруулган газарнууд манай эндэ ехэ бии.

Баян үдэ нимэ газарнуудыг ариллаха, сээрлэхэ, мелиоративна хүдэлмэринэ үргэнөөр ябуулжа шуухала. Сабшалангай газарнуудыг сээрлэхэ, мелиоративна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулжа перспективнэ түсэб республикын Госплан, Хүдөө ажыхын министрствэ табижа, хэдэ шэнэн газарай арилгагдажа, ямар механизмуудай хэрэглэгдэхэ, хэдэ шэнэн хүдэлмэри али колхозой, ямар МТС-эй хэхэ байгыны тодорхойлохо зэрэгтэй.

Олон жэлэй ногоо багаар тариха, ороонотог культурануудыг үргэдхэхэ шуухала. Мүнөө элдүүрилэгшэ шэнэ ба боро газарнуудта зөлнөко тариха ханаатай нүхэд үсөө бии Энэ тон буруу. Зөлнөко фермэнүүдэй дэргэдхи участкагуудта, уугуу заха газарнуудта тарьял лэ, харин тарьянай үргэлжэ ехэ, хайн хайн талмайнуудта ороонотог культурануудыг тариха шуухала.

Саашан нүхэр Лобсанов хүдөө ажыхын үйлдбэрлэнэн куытура тухай тогтоон хэлэбэ. —Газартарьялангай ба малажалай культура тухай яхала хэлээдэг байна. Гүрэн хадаа манай колхозуудыг, МТС-үүдыг, совхозуудыг эрчим ээргын техникээр улам бүри эхээр хангана. Хүдөө ажыхыда наукин туйлалтанууд болон түрүү дүй дүршэл мүнөө үргэнөөр нэбэрүүлэгдэдэг боложо байна. Манда эрчим хайн механизаторнууд, түрүү малшад олон. Гэбшэ, тэдэнэй зариманын үсөө муу условило хүдэлмэрилнэ. Техникы аюулгүй байха абадал хүдөө ажыхыда найнаар сахигданагүй. Гаалиналта тусгаар хусбаан, резинөөв гутал, резинөөв фартуугууд, трактористнуудта болон принципүүдтэ комбинезонууд, нилэнэй шөл олонхи ушарта үггээдгүй. Малай фермэнүүдтэ, полевой станууд дээрэ заримдаа банишэ байдаггүй. МТС-эй центришье абажа үзэе. Эндэ механизаторнуудай хамтын байра бог шоройдо даргалан, заримдаа сааладуулагдажа, сээрлэгдээшгүй байдаг. МТС-үүдэй олон директорнууд эдэ дутагдлагуудыг өбдорлоггүй. Промышленна предприятинууднаа ошонон нүхэд эдэхин үүсхэл гаргажа, нимэ дутагдлагуудыг услаха, хүдөө ажыхын үйлдбэрлэнэ промышленна түрүү культурыг нэбэрүүлжэ бээ гэжэ найдагдана. Бидэнэр булдааа эдэ дутагдлагуудыг харадаг, мэдэдэгшье наа, ямаршье хэмжээ абалдаггүйбди. Хоохон үггээшэ арсажа, бодото хэрэгтэ бэлдүүлжэ шуухала.

—КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолы дүүргээдэ болон, манай айком колхозуудыг хүтэлбэрлхын кадрнуудад бэхжүүлхын тулада зарим тэдэ хүдэлмэри хэһэн байна. Аймаг дотороо 19 коммунистуудыг хүтэлбэрлхын хүдэлмэридэ элгээгдэбди, элдбэ организацинуудта хүдэлмэрилжэ байган 10 гаран бүлэ айлууд үнэгэршэ жэлдэ колхоздо ороо нэн. 1954 оной эхилгээр колхоз бүхэндэ 5—6 айл шынээр оройн байна, — гэжэ партинын Зэдэн айкомой секретарь нүхэр А. В. Желтый тэмдэглэбэ. —КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска ба февральско-мартовска Пленумүүдэй тогтоолнуудыг бодотоор бэлдүүлжэ хэрэгтэ бүхи анхараала хандуулабди. Тэвээнэй бэлдүүлжэ арга боломжо манай колхозуудта, совхоздо гүйсэд бии.

Элдүүрилэгшэ шэнэ газар манай аймагай айхатар ехэ юм. Бидэнэр шэнэ газарыг элдүүрилэн ашаглажа талаар зарим тэдэ дүй дүршэлтэйшэ байнабди. Урдан зарим колхозууд 2—4 мянган гектар хүртээр шэнэ газар элдүүрилэн ашаглажа, га бүриөөн 15—18 центнер ургаса хуржа абадаг байгаа. Гэбшэ, һүүлэй үдэ зарим колхозууд шэнэ газар элдүүрилэхэе бошинохой. Жэшын, «Коммунизм» колхоз ургаса муугай айхатар ехэ сабшалангай болон бэлшээрлин газарнуудтай. Тээд тэрэнэ элдүүрилэн ашагладаггүй юм. Тиммэнэ үнэгэршэ жэлдэ өөдтэй ургаса абаагүй, мүнөө малдаа эдөөлжэ орооно тарьягүй байна. Зэдэн аймагай партинын организаци, — гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлбэ, — мүнөө жэлдэ нилээд ехэ шэнэ газар элдүүрилэн ашаглажа зорилго табига. Гансахан 1954 ондо тарьянай талмай 10 мянган гектараар үргэдхэгдэхэ, тэрэнэй 6200 гектара шэнинсэ, 3800 гектара өвс тариха юм. Тинхээд, 1954—1955 онуудай туршала аймагай колхозууд Боргойн совхозотой хамтадаа 40 мянган гектар шэнэ газар элдүүрилэн ашаглажа байна. Тин мүнөөнэйхилдэ орходоо орооно тарьянай ургаса 3—3,5 дахин эхээр абажа, гүрэндэ айхатар ехэ орооно тарья тушаадаг, колхознигуудай ажалта үдэртэ орооно тарья тон ехээр хуваадаг болохыд.

Мүнөө аймаг дотороо 120 мянган хонидтойбди. Тэвээнэй хоёр дахин олон болгохо зорилготойбди. Тингэжэ манай колхозууд республика дотороо хони үсхээрлэгшээр эгээд ехэ колхозууд боложо, тэрэнһээ айхатар ехэ өлсө доход абаха аргатай. Энэ зорилгы бодотоор бэлдүүлхын тулада доторойнгоо бүхи арга боломжонуудыг хэрэглэхэ ёһотой болонобди. Колхознигуудай ажалай эмхидхэлыг найжаруулжа, бүтээсын эхэ болгохо шуухала. Ажалай эмхидхэлгээшэ колхозно экономикы бэхжүүлгэдэ тон ехэ удашанартай.

Колхознигуудай үнхөөр хайнаар хүдэлмэриллэхэ хада, урдаа табигдана зорилгонуудыг гүйсэд дүүргэхэ байганнай дамжагшэй.

Манай олохон колхозууд полевой хүдэлмэринэ эхилбэ. Табан колхоз мүнөө шэнэ газар хатажа байна. Бэрхшээлүүдтэ тэжөөлдөно. Тракторнууд үсөө дутамаг, түхэрээн сүүдхэ соо хүдэлмэрилхэ гэхэдэ, электрын гэрлээр тракторнууд хангагдаагүй байна. Нүүдтэ мастерскойнуудааршы дутамаг байнабди. Республикын Хүдөө ажыхын министрствын зүгһөө манда зохино тууламжа хэрэгтэй.

Мүнөө жэлдэ зөлнөко тариха 3 мянган гектараар бага болгожо, орондон өвс тариха ёһотой болонобди. Тинхээд өвсөй элбэг баян ургаса абыхын тула тэрэнига май соо бэшэ, харин июнь соо тариха хэрэгтэй гэжэ дүй дүршэл харуулна. Урда жэлүүдтэ өвсөн июнь соо тарихан колхозууд тэрэнэй гектар бүриөө 15—18 центнер ургаса абалга байна, — гэжэ нүхэр Желтый үгээд дүүргэбэ.

Хүдөө ажыхынга гээдгэлыг услаха зорилгоо КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолой гарийаннаа хойшо манай аймагай колхознигууд, МТС-эй хүдэлмэрилгэдэ, партинын организаци зарим тэдэ хүдэлмэри хэжэ байна. — гэжэ партинын Прибайкальская айкомой секретарь нүхэр П. Н. Иванов тэмдэглэбэ. —Малай байра барихын тула барилгын модон гортойгоор бэлдэхэгшэ. Хрушевой нэрэмжэтэ колхозыг шертгэ абалга шэнэй заводой хүдэлмэрилгэдэ үнэелэй нэгэ байра бариха дүүргүүтэй байна. Эндэ ажал экэтэй бүхи участкагуд механизациллага юм. Мүн Сэлэнгын шпалозаводой коллектив «Заветы Илыча» колхоздо тугалай нэгэ байра бариха байна. Байкальская леспромхоз Маленковой нэрэмжэтэ колхоздо үнэелэй нэгэ байра бариха эхилэбэ.

Партинын аймагай комитет колхозуудай тарилгын эхин организацинуудыг бэхжүүлхын тула ороложо байна. Нүүлэй үдэ 28 коммунистууд колхозуудта хүдэлмэрилхөөр элгээгдэбэ.

Гэхэ зуура, аймагай хүдөө ажыхыг хүгжөөдгээ зорилгонуудыг шийдэхэгдэ гортойгоон бэрхшээлүүд тохолодоно, хүдөө ажыхы партинын айком болон аймгуудыдо шөө хангалтатай хайнаар хүтэлбэрлэхэ шадаагагүй гэжэ тэмдэглэжэ шуухала. Гадна, республикын Хүдөө ажыхын министрствын хүдэлмэриде гортойгоон дутагдлагуудыг зайсуулаа наа, манай замда тохолоддог бэрхшээлүүд бүри түргэнөөр дааблажа байна.

Тодорхойлон хэлэхэдэ, энэ министрствэ хүдөө ажыхыг хүгжөөхэ хэрэгшэ хангалтагүйгөөр түсблэнэ. Газартарьялангыг буруугаар түсбэлтэй эсэстэ аймаг доторнай тарьянай талмай 1940 онойхойноо 1 мянган гектараар хөрһөөдһөн байна. Тинхээд үнэгтэ культура — шэнинсэ илангаяа багаар тарихага боллоо. Мүн хартааа, овшыг багаар тарихана. Энэһилээ боложо колхозууд тарьянажаллаа өөдтэй өлсө доход абангүй. Дайнай урда тээ манай колхозууд имгалга хартааа ба овшһоо 1953 онойхойноо 4 дахин ехэ өлсө доход абадаг нэн.

Ороонотог культурануудыг, хатааба болон овшыг эхээр тарихын тулада шэнэ ба боро газар үргэнээр элдүүрилэн ашаглажа хэрэгтэй. Гэхэ зуура, элдүүрилхэ газараар манай колхозууд ехэ дутамаг юм. Иимһээ урта намагтай газарнуудыг хатаажа, буртаг боролжодо даргаланга сабшалангуудаа сээрлэхэ, арилгажа хэрэгтэй. Энэ ажал экэтэй хүдэлмэри бүтээхын тула техникэ манда ехэ хэрэгтэй болоно.

Республикын Хүдөө ажыхын министрствэ, — гэжэ тэрэ үргэлжэлүүлбэ, — малажал хүгжөөлгы мүн лэ буруугаар түсблэнэ. Дайнай урда тээ аймаг доторнай эбэртэ боло мал мүнөө байгааша наа нургагүй олон, хонид үсөөн байгаа. Гэхэ зуура, манай аймагад хониды бэлшэхэ таарамжатай бэлшээрлин газар тон бага. Тиммэнэ эбэртэ боло малыг манай колхозуудай олоо үсхээдгэ байгаа хада таарамжатай гэжэ наханд.

дана. Хүдөө ажыхыг хүгжөөлгыг сэд ээхөөходо нотагай организацинууднаа оройн нахачжа тарихалуудыг хараада абаха хала.

Хэжэнгын МТС-эй директор В. Д. Тиомцев үгэ хэлэхэ үгэ энэ жэлдэ шэнэ ба боро газарэй харьяата колхозуудай хэһэн элдүүрилэн ашаглажа б тухай тогтоон хэлэбэ.

—Хэжэнгын МТС энэ жэлдэ гектар шэнэ ба боро газар элдүүргэ, тэрэнһигээ 1800 гектара хабар тарилга хэхэ байна. Тингэ ротехникэ тухай нэгэ хэдэ үгэ хэрэгтэй. Газарай хуошны шэнэн гүнгээгээр хахалжа ш байны зүбөөр толохойлохо тон ехэ удашанартай. Мачай сабшаланга бүхи газарыг заал сантиметр гүнгээгээр хахалжолохогүй байна. Ювб гэхэдэ, газарта хатагдаха ёһотой шэнини 15—18 сантиметр байдаг мээ тэрэнига доогтуур хахалжолохогүй. Гадна, урбуулагданы нүүлыг хайшан гэжэ дисквалта таарамжатайб. Эдэ бүгэдэ асууудууд Хүдөө ажыхын министрствын нахамжыг дуулаха шуухала на.

Саашан нүхэр Тиомцев нууд тухай тогтоон хэлэбэ. —Энэ урда тээ малажаллаа бүхи на табяда, аймагай колхозуудта ажаллаа өөдтэй анхараг хандаггүй байгаа. Мүнөө энээнэй элбэг анхаралаа али тэрэнэ дуулаха ёһотой болонобди. Тэвээнэй ЦК-гэй сентябрьска Пленумта тээ манай 9 колхозуудта роном байдаг нэн, мүнөөнэй рал зангаараа. Харин Ик МТС-ые абажа үзэхэ болоо наа, хээ бүхэндэ нэгэ агрономтой на. Хүдөө ажыхын мэргэжэл МТС-үүдтэ зүбөөр хувааха ш гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

—КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолыг гэлтэ болгон, манай колхоз Хонхолоний МТС-эй механизаторнуудтай хамтадаа энэ жэлдэ 4 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ юм, — гэжэ Мухаршэ аймагай «Улан Шулуутай» хонид зой түрүүлэгшэ нүхэр Ш. Ц. Шонов мэдүүлбэ. —Энэ жэлдэ тээ 1500 гектар дээрэ ороонотог куудууд тариха юм. Тинн хабар мүн намар эртэ хүйтэн болодогшэ наа хабарай тарилгы агротехникы богонихон болзоо соо хээ хада баян ургаса абтадаг гэжэ дүй дүршэл харуулна. Тиммэнэ 4 гектар шэнэ ба боро газар элдүүрилхын тула МТС-тэ мүнөө тусгаар гаданууд эмхидхэгдэ. Гэхэ үг тэвэрнэ тракторнууд үсөө дүршэл байна. Гадна, газартарьялангыг ротехникын зааборин ёһоор эрхын тула нэн түрүүч хайн эрхэрэгтэй энэ асуудал шийдхэгшэ гэжэ найдагдана.

—Манай МТС, — гэжэ Сэлэн аймагай Сухын МТС-эй директор нүхэр Э. И. Ибрагимов хэлэбэ. —1954—1955 онуудта 4150 гектара шэнэ ба боро газар элдүүрилжэ Энэ газар дээрһээ үндэр байга гаса абыхын тула нэн түрүүч техничскы зааборин бүримшэ хиха хэрэгтэй болонэ. Энэ талаар рономуудай, хүдөө ажыхын шэртгэлэй урда тон хариуцаагшэ зорилго табигд

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой хоёрдохон пленум

Республика дотор орооно тарья ехээр абадаг болохын түлөө тэмсэхэ

КПСС-эй обкомой секретарь нүхэр В. И. Дубровскийн хэлээн элдхэл тушаа үгэ хэлэлгэ

(Түгсэхэл)

Тэрэнэй 5800 гаран гектар хамтаа жэлдэ ороото культуратай ажаахан шэниисэ тариха

Ороото газарнуудыг элдүүлж ашаглаха хэрэгтэ хэлэ хэлээн үлэелүүлдэг тохоболдохо бай-

Нэв түрүүн манай МТС-үүд ороото культуратай частнуудтай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай нүхэр Большаков хабарайн хуудалын үлдүүлгэ аймагшаг ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

Манай аймагшай МТС-үүд болон ороото культуратай ажаахан министрество энэ асуударыг шидхэнгүй.

килограмм хүдөө ажахын продукци тушаадаггүй. Хүдөө ажахын техникумэй хуралсалал эдэ гурбан ажааханнуудыг нэгдэхэ хада 400 гектар газар үлүү гаража үгэхэ байгаа. Энэ газарыг Маяковскийн нэрэмжэтэ колхоздо үгөө хада таарамжатай байгаа.—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Тарбагатайн аймагшай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Иванов колхознигуудай ажалай эмхидхэхэ ба журамые найжааруула тухай, МТС-эй худалмэри тухай хэлээн байна.—Түрүүлэй үедэ МТС-тэ худалмэришэд ехэ олон болохой. Тэдэнэй ажалые МТС-эй дирекци зүбөөр эмхидхэнгүй. Тиммэ дээрэй тэдэрэй зариманин колхозуудта ошоходо өөлтэй найнаар худалмэрилгэнгүй.

МТС-үүдэй агрономудай харюу салгыг дээршүүлхэ шухала. Энээнэ үгэ урда тэдэрэй МТС-эй хэлэн полехой худалмэрини шагнарай түлөө ямаршыг харюусалгагүй байгаа,—гэжэ тэрэ мэдүүлбэ.

Хүдөө ажахыг даам саашадань хугжөөхэ талаар парти, правительствен табиан эрулгонуудыг амжалтатгайгаар шидхэхын тула үдөө ажахын бүхэ халбаринуудыг тодорхойгоор хүтэлбэрилхэ зэрэгтэйбди,—гэжэ КПСС-эй Закамнай айкомой секретарь нүхэр Н. М. Биртанов тэмдэглэбэ.— Гэхэ зуура, урдаа табигдаан шухала зорилгонуудта, колхознэй үйлдбэрини гол үндэсэн асуудалуудыг тодорхойлайнаар шидхэхын оронодо, тэдэрэй өнө тэлигээр хандадаг, элдбэ олон тогтоомы шидхэбэрини үлдэ гаргажа, хэцээшые хэрэггүй саарна бэшжэ үнэтэ сагаа үлгэргэдэг ушар аймагуудай хүтэлбэрилхэ худалмэрилгэншадэй, хүдөө ажахын мэргэжлэтэдэй зүгөө үгэддэг байна.

Энээнэй урда тээ манашыг айком хэлэн олон суглаа зүбөөнүлдэ зарладаг, шидхэбэри тогтоолуудыг найса гаргадаг байгаа. Хүтэлбэрилхэ арга методдэ шидхэхын худалмэри хэрэгтэй түлөө үдөө нилэй анхаралыг табиан байнабди. Партинын айкомой худалмэрилгэншэд мөө үргэн ялтэ колхознигуудай дунда ойлуугамжин худалмэрин сүг үргэлжэ абуудлаг, колхозуудай ба МТС-эй партинын организационуудта болдот туһаламжа үзүүлдэг болохо байна. Колхозни үйлдбэрини партинын айкомой болон аймгүисэдкомой худалмэрилгэншэдэй гүнзгийгөөр мөөжжэ, колхозуудтай үнэхөөр туһаламжа үзүүлдэг болохын тула агротехникие ба зоотехникийн шудалха семинар эмхидхэн байнабди. Тэрэнэй зантинуудыг хүдөө ажахын мэргэжлэтэд үгэрэгддэг.

Удаан нүхэр Биртанов малажалы ба газартарьялангыг эрхилж хэрэгые зүбөөр түсблэхын шухала байнан тухай, ороото культурануудай ургарые дээршүүлхэ хэмжээнүүд тухай, шэнэ ба боро газар үргэнөөр элдүүлхын тула юу хэжэ байнан тухайгаа тогтон хэлэбэ.

Сэлэнгын аймагшай Сталинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Б. В. Шадгоров пленум дээрэ хэлэ хэлэн дуралдуудыг оруулба.

Эндэ үгэ хэлээн айкомой зарим секретарьнууд ехэнхин ажахын асуудалуудта гол анхаралаа хандуула. Энэшые янала зүб. Тэдэ политическэ худалмэрини, үргэн нинтэ ажалшалдыг хүмүүжүүлгын асуудалуудыг мартажа болохогүй байна.

Элидхэл дотор манай колхоз тушаа хэлэгдэн байна.—гэжэ тэрэ саашадан үгээ үргэлжүүлбэ.—Билэнэр адуу малһаа үшөө бага ашаг шөө абанабди. Энэ юун дээрш: болгоно бөөхэ гэхэдэ, үбнэ тэжээлээр, илангаа шэмэтэ тэжээлээр дутамаг байнабди. Гэбшы, үнэтэй ашаг шөмө дээршүүлхэ зорилгоор хэлэ хэлэн хэмжээнүүд абтажа байна. Унгэргэшэ жэлэй энэ үеынхитэй суулуудал мүнөө 37 мянга гаран литр тү үлүү хээр наагда. Малайгаа ашаг шөмө эрид хээр дээршүүлхэ байнамай дамжагүй. Сабшалангай газар найжааруула зорилгоор 30 хүнөө тусгаар бригадэ эмхидхэгдэд, мүнөө худалмэрилжэ эхилнэхэй.

Клятын МТС-эй директор нүхэр Б. Н. Нимаев үгэ хэлэбэ.— Энэ жэлдэ манай МТС-эй харьята хоёр колхозуудта хамта 5 мянган гектар шэнэ ба боро газар элдүүлнэ ашалагдажа, тэрэнэй 1500 гектарт мүнөө хабар ороото культуранууд тариха юу. Хаана ямар газар мүнөө элдүүлхэ байнала, энээндэ хэды шэнэн техникни хэрэгтэй байны, ямар агротехнике хэрэглэхэ байналаа бүрмүснэ тодорхойлобди. Мүн шэ-

нэ ба боро газар элдүүлхэ тусгаар бригадануудыг эмхидхэбди,—гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Саашан нүхэр Нимаев республикын Хүдөө ажахын министрествын худалмэрилгэншэд дутагдалнуудыг шүүмжэлэн байна.—Хүдөө ажахын үйлдбэрини республикын Хүдөө ажахын министрество тунхангалтагүйгөөр түсблэнэ. Жэбшэнь, тракторна худалмэрини түсбэне абажа үзэ. Энэ талаар манай МТС-нээ ороон нанамжа дуралдуудыг түсбэ зохёоходо министрествын худалмэрилгэншэд анхаралдаа абадаггүй юм. Тракторна худалмэрини түсбэне Хүдөө ажахын министрество олони ушарта буруугаар түсблэдэг. Энэ юун дээршэ болон гэхэдэ, МТС бүхэнэй болдот байдалыг министрествын худалмэрилгэншэд тодорхой найнаар мэдэхэгүй юм. Энэ жэлдэ 24 комбайн захибарилха ёһотойг гэнэн түсбэ манда тэрэ эльгэгшэ нэн. Харин оройдоо 20 комбайнтай байнысмай мэдэгүй гээшэ гү?

Гэгдэнги МТС-үүдтэ эрхихэ анхарал хандуулагдаагүй. Гэгдэнги МТС-үүдтэ эгээл найн мэргэжлэтдэ эльгэхын оронодо республикын Хүдөө ажахын министрество зарим ушарта нула бэлдэхтэй мэргэжлэтдэ манда эльгэгдэг.—гэжэ нүхэр Нимаев мэдүүлбэ.

Манай колхозой нинтэ ажахын эгээл олоо ехэтэй халбарыг эбэртэ малай фермэ болжо үгэхэ ёһотой байгаа,—гэжэ Хорин аймагшай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Гальнов тэмдэглэбэ.— Энэ фермэмэй 700 үнэтэй юм. Гэбшы, тэжээлэй бата бари бага байгуулаха шалагүй дээршэ малай ашаг шэмэ тон бага байна. Унгэргэшэ жэлдэ үнэн бүрнөө оройдоо 330 литр тү наагдабди.

Гадна, малажалыг амжалтатгайгаар хугжөөхын тулаа адуу малаа типовой дулаан байраар гүйдэ хангаха шухала. Колхозуудыг шефтэ абанан промышлениа предприятинууд тэдэрэй малай типовой найн байрануудыг барина. Тинн Курбин леспромхоз манай колхозыг шефтэ абанан аад, мүнөө болотгор юушыг хэнгүй. Шефство тухай хэлэхэ боллоо наа, городуудай промышлениа предприятинууд ехэнхин эгээл экономикай гайтай, городто дэе колхозуудыг шефтэ абдаг. Минни ханахаа энэ буруу байна. Экономическа талаараа нула муу, илангаа гэгдэнги колхозуудта шефсэ туһаламжа ехээр үзүүлхэ ёһотой байгаа,—гэжэ нүхэр Гальнов хэлэбэ.

ВЛКСМ-эй обкомой секретарь нүхэр Н. В. Бутханов үгэ хэлэбэ зуура, шэнэ ба боро газар элдүүлгэдэ республикын комсомолуудай болон залуунуудай хэр зэргээр хабадалсажа байнан тухай дэлгэрэнгыгээр хэлэбэ.

Мүнөө үедэ республикын МТС-үүдтэ болон совхозуудта 1000 комсомолууд ба залуунууд эльгэгдэд. Тэдэр шэнэ ба боро газар элдүүлнэ, ороото тарьянай үйлдбэрилгыг саашадан ехэ болгохын түлөө бүгдээрэдэй тэмсэлдэ эдэбхитэйгээр хабадалсажа байна,—гэжэ тэрэ үргэлжүүлэн хэлэбэ.— Тэд комсомолой зарим комитетүүд, жэбшэнь, ВЛКСМ-эй Улан-Удын Жэлездоржон райком шэнэ ба боро газар элдүүлнэ гэдэ эгээл эрхим найн комсомолуудыг эльгэхэ хэрэгтэ ёһотой анхаралаа үшөө хандуулаша даагүй. Зарим промышлениа предприятиянуудай хүтэлбэрилгэншэд шэнэ ба боро газар элдүүлнэ гэдэ эрхим найн комсомолууд ба залуунууд эльгэнгүйгээр, харин эгээл муу худалдэг хүнүүдэ бөлнэн хоюу болжо эльгэхые хүсэдэг. Энэ тон буруу байна.

Хүдөө ажахын үйлдбэрини, илангаа тарилгын талмай структуры түсблэгдэдэ ехэ алдуунууд гаргагдадаг байгаа,—гэжэ Торнин айкомой секретарь нүхэр С. О. Еланов хэлэбэ.—Энээнэй болохо орооно тарья үйлдбэрилгэдэ ехэ наад ушаруулагдаан байна. Энээнине манай Торнин аймагшай жэшэ дээршэ хаража болоно. Тарилгын талмайнуу бургуугаар түсблэгдээнэй гэмээр нүүлдэй гурбан жэл соо Торнин аймагшай ороото культурануудай талмай 2843 гектараар бага болоһон, тэрэ тоодо 300 шахуу гектар шэниисэ багаар таригдаан байна. Гэбшы, Торнин аймагшай ороото культурануудай тогтууртай ургарга абахаар таарамжатай услон би. Партинын Центральна Комитетэй һүүлшын Пленум эдэ алдуунуудыг залхаа замуудыг залжа үгөө. КПСС-эй ЦК-эй Пленумэй шидхэбэрини зүбшэн хэлсэд,

аймагшай колхозууд болон МТС-үүд 1954 ондо шэниисэ тариха талмай 670 гектараар, овс—1540 гектараар үргэдхэхэ гэжэ шидэбэ.

Шэнэ ба боро газарнуудыг ашаглаха хамта бидэнэр ороото культурануудай ургарыг дээршүүлхэ хэмжээнүүдыг абаха ушартайбди,—гэжэ нүхэр Еланов үргэлжүүлэбэ. Энэ худалмэрини муугаар абуулганыг гэмээр нондоо манай аймагшай колхозууд 40 мянган центнер тарья дутуу абанан байна. Тиммэ газартарьялангай культурыг дээршүүлхэ ёһотойбди. Агротехническэ хэмжээ-абуулгонуудыг түсблэхэд колхоз бүхэнэй онсо илгаае хараадаа абаха шухала. Гэхэ зуура, энээнине тоонгүй, түсбэне дээршэ үгэдэг ушар хадаа колхозуудай үсхэлэе бага болдог гээшэ. Юуб гэхэдэ, манай аймагшай колхозуудта 5,5 мянган гектарт хэрэгжүүлэн ба нарин ралдайгаар тарилга хээ гэнэн даабари үгтэнэн байгаа. Тэдэ энэ асуудалыг колхознигууд зүбшэн хэлсэд, 8 мянган гектарт нимэ аргаар тарилга хээ гэжэ шидэд. Газар хахалха тухай хэдэн үгэ хэлэмээр. Газартай хурьбэ зүбөөр элдүүлхын тулаа газарыг гүнзгээрүүлэн хахалха гэшэ ехэ удаханартай. Юуб гэхэдэ, жэл бүри нэгэл хэмжээндэ газара хахалжа, газартай хурьбэ мууудуулабди. Тиммээнэ газарыг гүнзгээрүүлэн хахалха зобсөг түсблэхэ шухала.

Партинын ЦК-гэй февральско-мартовска Пленумэй тогтоолыг дүүргэхэ хэрэгые кадрнууд шидэхэ болоно. Тиммээнэ колхозуудай ажал хэмэ шадаха гэшүүдыг бэлтхэн ажалда абуулаха, ажалай эмхидхэхэ найжаруулаха хэрэгтэй.

Партинын ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй тогтоолыг дүүргэхэ талаар манай аймагшай дотор зарим түдэ худалмэри хэгдэнэн байна,—гэжэ КПСС-эй Тарбагатайн айкомой секретарь нүхэр Н. Н. Рыбаков хэлэбэ.—Колхозууд болон МТС-үүдэй партинын организационууд бригаданууд, фермэнүүдтэ эмхидхэхэй худалмэрини абуулдаг болоо. Партинын организационуудай үргэ ба харюу салга элн боло дээршэлэ. Жэшэнь, Мологатовой, Сталинэй, Калининэй, Хрущевой нэрэмжэтэ колхозуудта ажаахыныг ургалтай найнаар абуулагдадаг болоо. Гэбшы, манай худалмэрилгэншэд дутагдалнууд үшөөл олон. Энээн тухай нүхэр Дубровский элдхэл соогоо зүб тэмдэглэбэ. Газартарьялангай культурыг дээршүүлгэй дээршэ тарьянай ургарга багаар абана. Мүн малажалыг муугаар хугжөөхөн. Энэ үбэддэ Жиримскэ, Тарбагатайн МТС-үүдэй харьяата колхозуудта хонид ба гахайнууд гарзалуулагда.

Ороото тарья ехээр ургуулдаг болохын тулаа,—гэжэ нүхэр Рыбаков саашадан хэлэбэ.— шухала хэмжээндэ абаха болонобди. Мүртэй ургарга үгэдэггүй намарай тарьяе 1800 гектарт тарихаа болжо, энээн шэниисэ тарига болго эрилтэ хэгдэн. Энэ газарна гектар бүрини 15—25 центнер шэниисэ абаха арга би гээшэ.

Удын МТС-эй зонодо худалмэрилдэг КПСС-эй Хорин айкомой секретарь нүхэр А. Г. Рандин малажалы хугжөөхэ тухай тогтон хэлэбэ. Манай аймагшай малажал муугаар хугжөөхөн. Шалтагаланшын юуб гэхэдэ, нинтэн мал тэжээлээр хүсэд хангадалагүй, тиммээнэ үбэлжэлтэ ехэ берхэнээлтэйгээр үнгэргэдэг байна. Тэжээлэй тогтууртай бага байгуулахын тулаа аймагшай колхозуудта мелиоративна худалмэрини абуулаха шухала. Тэдэ аймагшай дотор «Мелиоративнэй» нэгшые системэ байхагүй. Аймагшай МТС-үүд сабшалан найжаруулаха машинануудаар үсөөн. Тэдэ республикын Хүдөө ажахын министрество энэ жэлдэ аймагта нимэ машинануудыг үгэхээр хараалнагшын.

Малые дулаан байраар хангаха тухай саашан нүхэр Рандин хэлэбэ. Малые типовой найн байраар хангажа шадаагүдэд тэдэнэй үлээр найжаруулахын, ашаг шөмөн дээршүүлхын тухай хэлэхын аргагүй. Аймагшай колхозуудай малнууд муу байртай. Бүхэ малда хүрэхэ хэмжээгүйгээр байрануудыг гансаа барихын аргагүй. Энэ худалмэрилдэ шефсэ организационууд туһаламжа хүргэхэ ёһотой аад, юубэ хэжэгүй. Мүн МТС-эй барилга тон муугаар абуулагда.

МТС-үүдэй худалмэрилгэншэдэ эдэ хоолой зүйлүүдээр эд бүдөөр тон муугаар хангажа гэжэ нүхэр Рандин худалдаа наймаанай организационуудыг шүүмжэлэбэ.

Хүдөө ажахын үйлдбэрини бүхыднэ хугжөөхэ хэрэгтэ орооно тарьянай ажахы шидхэхыг удаханартай байхан тухай КПСС-эй Яруунын айкомой секретарь нүхэр Р. Н. Яковлев хэлэбэ.—Аймагшай колхозуудай ажахын гол халбар боллохо орооно тарьянай ажахы хангалтагүйгөөр хугжөөгдэнэ, тарьянай ургарга тон багаанаар абтадаг дээршэ нинтэн малажал хангалтагүйгөөр хугжөөгдэнэ, колхозуудай мүнгэн олоо бага. Манай аймагшай колхозууд орооно тарья ехээр ургуулдаг болохо арга боломжотой. Тарьянай талмай үргэдхэхэ газар дайда бииг гээшэ. Тарья ехээр ургуулдаг болохо арга боломжын би байны Яруунын совхозой жэшэ дээршэ хаража болоно, 1951 онноо эхилжэ Яруунын мяханай совхоз шэнэ газар ашаглажа эхилнэн байгаа. Эдэ жэлүүдэй турша соо 2500 гектар газар элдүүлгэдэ, энээнэ тарьянай найн ургарга абтадаг болоо. Гектар бүринөө 20—25 центнер ячмен ба овс абанан байна. Нондоо мүн «Улаан Туяа» колхоз шэнэ газар хахалжа тарилга хээ, найн ургарга абанан байгаа. Орооно тарьянай ажахыг эрид дэбжээхэ арга боломжын би байны эдэ жэшээндэ харуула.

Манай аймагшай колхозууд, МТС-үүд, совхоз энэ жэлдэ 22 мянган гектар шэнэ ба боро газар ашаглаха байна. Тэрэнэй 3500 гектарт энэ үлгэ тарилга хэгдэхэ болоно. Эдэ бүгдэ ашаар ойрын хоёр жэл соо манай аймагшай колхозууд орооно тарья 2 дахин ехээр абадаг болохо. Мүн энэнтэй хамта тарьянай ургарга эрид дээршүүлхэ болонобди. Тинхын тулаа газартарьялангай культурыг дээршүүлхэ, агротехническэ түрүү аргануудыг хэрэглэхэ шухала. Энэнтэй хамта газар эсхэмжые турмуулаха хэрэгтэй. Газартай хахалагдаа хурьбэн хүсэд шэнжэлгэдэггүй, агрономудай ажалгалтын ёһоор хужарилга газар ехэ байна. Тэдэ, Хүдөө ажахын министрество энэ асуудалыг хүсэд шидхэнгүй. Газартай хурьбэ найса шэнжэлжэ, шухала хэмжээ-абуулгонуудыг абаха шухала.

Яруунын аймагшай территория ургамалай ургарга байха үедэ шинг нойто багатай байдаг. Тиммээнэ, газар урлаха худалмэрини абуулагдаа ёһотой. Хаймасанай уралуурин системэ тухай хоёрдохон жэлэ хэлсэн болохо байна. Мүн аймагшай колхозуудта тарья хахалха, эсбэрлэхэ асуудал шидхэгдэггүй байнаар.

Сахарна свёклыг ургуулаха, хурааха худалмэрини механизацилаха, захар үйлдбэрилхэ тухай Бишурин сахарна заводой директор нүхэр Скарибач хэлэбэ. Аймагшай колхозууд сахарна свёкло тарилгыг 30 процентээр ехэдхэхэ гэжэ шидэнэн байна. Энэ культурын ургарга дээршүүлхэ шухала. Сахарна свёклын найн ургарга абалал, малай тэжээлэй базада али тухай ехэ нэмэр болжо байна. 10 килограмм жом хадаа 1 килограмм овсстэй али. Тинн 280 мянган тоно жом абдаг болохо байнабди. Ингэжэ тэжээлэй культурануудыг тарига хэдэн ехэ талмайг сүлөөлжэ шэниисэ тариха болонобди. Манай сахарна заводые аша туһа ехэтэй болгохын тулаа сахарна комбинат болгобо найн байгаа. Тингээ наа, тарилга хэдэг, ашаг ехэтэй малажал хугжөөгдө болохо байга. Бидэнэ ургарга хурааха комбайнууд бии аад, тракторнууд дутуу байна. Энээнине хүсэдүүлжэ шухала.

Манай колхоз энэ жэлдэ мянган гектараар тарьянайга талмай үргэдхэхээр шидэд,—гэжэ Хэжэнгын аймагшай Мологатовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Мункин хэлэбэ. Энэ жэлдэ ороото культурануудыг ехээр тариха байнабди. Тэдэ МТС машина эзбэсээр хүсэд хангангагүй. Жэбшэхэдэ, ибондойнохойгоо үсөөн саякэнуудыг үгөлд байна. Энээнэй гэмээр полехой худалмэрини улгагайрха болоно. Худан голой саанда гэжэ шэнэ газар элдүүлгэдэхэ. Тэдэ, горючин гаргаадүйдэмнай үлгэн үлгэн. Малай тэжээл ехээр бэлэдэг болохын тулаа сабшалан найжаруулаха, тэлдхн бургалта боролжые үндэһөөрн отолжо хаяха болонобди. Тэдэ, эдээнине хэхэ машинанууд байхагүй.

Хонн үсхэбэрлэхэ ехэ арга боломжотой байнан тухайгаа нүхэр Мункин хэлэбэ. Малажалай ашаг ехэтэй энэ халбарине амжалтатгайгаар хугжөөхын тулаа хонидые зоотехническэ заабарини ёһоор харуулаха, хурьгадуудыг түрүү аргаар түлжүүлхэ шухала. Энэ хэрэгтэ мэргэжлэтдэ ехэ туһаламжа үзүүлдэг үгэртэй. Тэдэ, зоотехнигүүд үсөөн байна.

Хүдөө ажахын министр нүхэр Д. С. Лесик үгэ хэлэбэ. Тарья ехээр ургуулдаг болохо асуудалыг шидхэхэтэе хамта сабшалангай ургарга дээршүүлхэ, сийлосэ культурануудыг, тэжээлэй корнеплодуудыг ехээр үйлдбэрилдэг болохо, бэлнээр найжаруулаха асуудалуудыг мартажа болхогүй. Малай тэжээл үйлдбэрилгыг эрид дээршүүлгэ хадаа манай хойшо-луулашагүй зорилго мүн болоно.

Нүхэр Дубровский элдхэл соогоо, мүн үгэ хэлэгшэд министрествын худалмэрини тухай зүбөөр шүүмжэлэн байна,—гэжэ нүхэр Лесик хэлэбэ. Партинын ЦК-гэй Пленумүүдэй эрилтын ёһоор министрество, мүн нотагуудтэй органууд ажалаа шэнэдхэн табижа шалаагүй, хүтэлбэрини канцелярско-албан хойрог методдэ хахалсаалгүй. Олон МТС-үүдэй директорууд ажалаа шэнэдхэн табихыг буруугаар өйлгөдөг байна. МТС-үүдэй хүтэлбэрилгэншэд, тэлэнэй мэргэжлэтдэ колхозуудта саг зуураар ошоод бусаха бэшэ, харин тэндэ хэды хонооор ябажа болото туһаламжа хүргэхэ уялдагтай.

Республикын МТС-үүдтэ мүнөө олон мэргэжлэтдэ худалмэрилжэ байна. Эдээнэй олонхын эрдэм мэргэжэл найнтай, колхозно үйлдбэрини шухала асуудалуудыг шидхэжэ шадахаар зоноуд юм. Имагаал эдэ мэргэжлэтдыг ёһогтойгоор худалмэрилүүлхэ хэрэгтэй. Зарим мэргэжлэтдэ, жэшэнь, Братушенко харюусалгагүйгээр хүдэлмэрилдэг. Иволгын МТС-эй харьяата колхозууд хадаа горд шадарай зоноло ороно. Тэд овсшэ, хартааба үйлдбэриллгэ тэсэшгүй муугаар хугжөөгдэнэ.

Орооно тарья ехээр ургуулдаг болохо зорилгыг МТС-үүд дүүргэхэ шадаха байна гэжэ нүхэр Лесик саашан хэлэбэ. Энээнэй тулаа гүрэнэй үгэлэн техникые хусдөөр ашаглаха шухала. Жэшэ болгон, Түнхэнэй МТС-эй нүхэр Соконовскойой хүтэлбэрилдэг тракторна бригадыг хараад үзэ. Энэ бригада һүүдэй табан жэлэй турша соо тракторна худалмэрини түсбэне 125—150 процент дүүргэнэ. Бүхэ талмай гектар бүринөө 12,1 центнер тарья, тэрэ тоодо 14—17 центнер шэниисэ хоолодо абана. Тингэбшы, бидэндэ бии байнан арга боломжонуд хүсэд хэрэглэгдэнгүй гэжэ тэмдэглэхэ шухала. МТС-үүдэй худалмэрини дүнүүдыг абанан ургарсанн гэгэн хэрэгтэй. Зарим МТС-үүд тракторна худалмэрини түсбэне дүүргэбшы, ургарга абаха түсбэне хоюу дүүргэгүй байна. Жэшэнь, Ново-Брянска МТС 1952 ондо үйлдбэрингөө ажал-абуулгада 1300 мянган түхүргэ гаргалсаалд, оройдөө 5850 центнер тарья гүрэндэ үгэлэн байна. Ондоогоор хэлэгдэ, центнер тарьян 222 түхүргэнтэ болоо. Мүн Эгэтын МТС муу ургарга абанан байгаа.

Сэлэнгын аймагшай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой партинай организацинын секретарь нүхэр Т. Данзапов, республикын Министрэнүүдэй Советэй түрүүлэгшын орлошо нүхэр Б. Ф. Зонхов, КПСС-эй обкомой партинай, профсоюзна, комсомольско органуудай таһаныг даагша нүхэр Н. И. Струин, Сэлэнгын аймагшай директор нүхэр

Корейн нэгдэлэй түлөө Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын шууд сэхэ тэмсэл

Корейскэ газетын статья

ПХЕНЬЯН, апрелин 12. (ТАСС). «Корейн нэгдэлэй түлөө Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын шууд сэхэ тэмсэл» гэсэн гаршатайгаар КНДР-эй юстицин министр, Хойто Корейн демократическа партиягн централна комитетий түрүүлэгшын орлогшо Хон Ги Дю г.гшын бэшлэн статья «Нодон Синмун» газетэ толилоо. Статья соо нигэж хэлэдэнэ: Демократическа үндэсн хуури дээрэ ороние эбэй ёһоор нэгдүүлжэ, бээ даанхай демократическа гүрэнни байгуулга 30 миллион тоото бүхы корейскэ арадай бултанайн хүсэл эрмэлзэлтэ мүн болоно. Манай эхэ ороние японско дарлалтаһаа Советскэ Армин сүлөөлэлнөө хойшо корейскэ арадай үмэнэ демократин ба национална бээ даанхай байдалай ургэн зам нэгдэлжэ үгөө. Оройной хойто талын худалдаа үнэхөөрөө арадай зарсгае арадууд өөһөдөө байгуула, газарай реформо болов бурад хэдэ хэдэн демократическа хубилтанууд амжалтаттайгаар хэлдэжэ, корейскэ нацын халбаран мандахын тула да бата бэхн үндэсн хуури табилаа.

Тухидэ оройной урда талын хууине ээмдэлэн американа империалистнууд энэндэ орходоо тэд оодоо ябуулга хэжэ, национална язгалдыне зүб зүйтэйгөөр эрмэлзэн хүсэжэ байһан корейскэ арадыне бүдүүлгээр хашир манай эхэ ороние хахарган хубарилха ба манай арадыне дарлан мүлжэхэ политика ябуулгад байна.

Корейн эбэй ёһоор нэгдэлхын түлөө корейскэ арад мүн КНДР-эй правительство ходоодо шууд сэхэр тэмсэжэ гэжэ статьягй автор сааша бэшэнэ. Гэбшье, США-гэй зонхилхы юурунууд, тэдэнэй маршалаг Ли Син Ман тун шанга халшата хэһээлтэ хэрэглэн урда Корейн хүн зоний национална нэгдэл ба демократи тээшэ эрмэлзэхэ

ёһоорлоо эрмэлзэлгын даража, КНДР-тэ эсэргүү булимтаралгын дай үүдхэнэ байгаа. Мүнөө агресорнуудэй диндлээд байхалда США-гэй империалистическэ юурунууд, урдкорейскэ маршоналне правоительство корейскэ асуудалые эбэй ёһоор шиндхэлгэдэ урда мэтэ наад хэжые али болохоор эрмэлзэнэ, сэргэжэ шэнэ авантура бэлэдхэнэ гэжэ Хон Ги Дю бэшэнэ.

Польшын предпринятиунудта Майн 1-нэй хүндэлдэ зориулагдан социалистическэ мүрысөөн дэлгэрнэ

ВАРШАВА, апрелин 12. (ТАСС). Польско Арадай Республикын шахтануудта, заводуудта, фабрикануудта, барилганууд дээрэ, газаргарялангай үйлдбэринн кооператуудта ба гүрэнэй газаргарялангай ажакынуудта ажалшадай улскоорондын найднэр майн 1-нэй хүндэлдэ зориулагдан социалистическэ мүрысөөн бүри үргэдэжэ байна.

түрүүшын «Урсус» гэжэ заводой коллектив энэ оной хоёрдохн кварталда 25 трактор түсэбнөө гадуур үгжэ гэжэ шиндлэнэ байна. Заводой түрүү токарнууд, фрезеровщикууд, слесарнууд эдэ үдэрнүүдтэ үйлдбэриннөө даалгабаринуудые 180—200, дээшье процент хүртэр дүүргэнэ.

«Червона Гвардия» гэжэ шахтын горнягууд майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсоходо түсэбнөө гадуур 14 мянга үлүүтэй тонно нүүрхэ үгжэ гэжэ уялга абанан байна. Силезскэ шахтануудай олон коллективууд, тэршэлэн краковскэ нүүрхэй бассейней шахтернууд шэнэ уялгануудые мүн лэ абанан байна.

Лодзинска текстильнэ предпринятиундай бүхы шахуу коллективүүд майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсонхой.

Пхеньян хэргээн баригдана

ШАНХАЙ, апрелин 11. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын сэг зуурын столица Пхеньянин хэргээн бодхоолоо тухай статья «Чжунгоциньнянбао» газетэ наыхан тунхаглаба. Дайнай үдэ американа агресорнууд Пхеньянин эгээн эхэр бомбодог байгаа гэжэ статья соо хэлдэнэ. Пхеньянай 82 районий 73 нын бүрин хандаргагданан, 74 мянган гэжэ 70 мянганын үгы хэдлэн байна. Тухидэ үлэтшэ 3 мянган тэрүүдэй дунда гэмтээлдэггүй нэгэшы гэр үгы юм.

Оройной газаргарялангай үйлдбэринн олохон кооператууд хабара тарилгыне болшоһоон үнд дүүргэжэ, майн 1-ые угтахан. Шиндхэ союездствын 100 үлүүтэй кооператууд хабарай оноотого культурануудай тарилгыне дүүргэдэ байна.

Шэнэ Пхеньянине баржа дүүргэхэ сэг болзор 15—20 жэлээр тогтоодоо. Энэ үе соо генеральна түсэбэй ёһоор Пхеньянай хүн зоний тоо 1 миллион хүртэр олон болохо байна.

Лодзинска текстильнэ предпринятиундай бүхы шахуу коллективүүд майн урда тээхи мүрысөөндэ оролсонхой.

Хэргээн бодхоолгын түрүүшын шата 3 жэлээр тогтоодобон байха юм. Мүнөө жэлдэ хамагай түрүүн 60 метр үргэнтэй, 2,5 километр утагтай Сталиндэ нэрэмжэтэ проспек, Ким Ир Сенэй нэрэмжэтэ эхэ талмай баригдаха байна. Тэдонган мурэн дээрэ гурбан шэнэ хүргэ баригдаха юм. Министровнуудай байха хамта дээрэ 35,200 квадратна метр талмайтай байшангай зарим хуби, Корейн ажалай партиягн 34,800 квадратна метр талмайтай байшангай зарим хуби, 23,000 квадратна метр талмайтай эхэ гостиницын зарим хуби мүн лэ баригдаха байна.

Хэдэ хэдэн районуудта олон тоото барилганууд хэлдэжэ байна. 15 мянга үлүүтэй байрын гэр баригда, 80 фабриканууд ба заводууд, КНДР-эй министрнүүдэй кабинетэй секретариат, культура ба прдлагандын министерство, пхеньянска гордокой арадай комитет, Корейн ажалай партиягн гордокой комитет, профсоюзнуудай бүхэкорейскэ федераци, централна нэгдэлмэл больницы, гүрэнэй драматическа театр ба централна почтагмт гэжэ зэргын эмхи зургаануудай 120 байшанууд шэнээр баригдажа гү, али хэргээн бодхоогдожэ байнахай.

Арадай 40 нургуули, 26 экин нургуули, дээшлүүлэгдлэн тухэйлэй 7 дунда нургуули, 20 тухсай нургуулинууд, Ким Ир Сенэй нэрэмжэтэ университет, политехническэ, медицинакэ ба барилгын институтууд хэргээн бодхоогдологн гү, али шэнээр баригданан байна. Эдэнэ дотор занятинүүд боложо эхилэнхэй.

Хэргээн бодхоолгын түрүүшын шата 3 жэлээр тогтоодобон байха юм. Мүнөө жэлдэ хамагай түрүүн 60 метр үргэнтэй, 2,5 километр утагтай Сталиндэ нэрэмжэтэ проспек, Ким Ир Сенэй нэрэмжэтэ эхэ талмай баригдаха байна. Тэдонган мурэн дээрэ гурбан шэнэ хүргэ баригдаха юм. Министровнуудай байха хамта дээрэ 35,200 квадратна метр талмайтай байшангай зарим хуби, Корейн ажалай партиягн 34,800 квадратна метр талмайтай байшангай зарим хуби, 23,000 квадратна метр талмайтай эхэ гостиницын зарим хуби мүн лэ баригдаха байна.

Бухенвальдда улскоорондын шаналал-дурасхаалай митинг болобо

БЕРЛИН, апрелин 12. (ТАСС). Веймар шадархи Бухенвальдда фашизмаа сүлөөлгэдлэнэй улскоорондын үдэр үсэгдлэр баярай оршон байдалда тэмдэглэгдэбэ. Нацистка бооголшолгохоо Европые сүлөөлхын түлөө тэмсэлдэ наһа баран хэдэн миллион патриотуудай дурасхаалае ёһолхын тулада фашизмда эсэргүүсэлгын хүдэлөөнэй 40 мянган тэмсэлшэд Бухенвальдда ерэнэ байна. Тэдэнэй дунда Германска Демократическа Республикын, Баруун Германиин, Франциин, СССР-эй, Италийн, Польшын, Чехословакиин, Бельгиин, Голландиин, Норвегиин болон Европын бусад оронуудай олон тоото делегацинууд бии.

«Ухэлэй лагерэ хожомоо бу үзэгдэг! Европа хээздэшье эсэсовскэ болохогүй!» гэжэ хэлээд Дикман үгээс дүүргэнэ байна.

Эттерсберг хада дээрэхи, урдан Бухенвальд гэжэ концентрацион лагерин байһан территори дээрэ шаналал-дурасхаалай тон ехэ митинг 12 часта эхилээ.

Трибунын урда тээ үндэр юумэ дээрэ табигданан доосоого бухенвальдска газар шорой хэгдлэн урна тээшэ национальна гимнүүдэй аялаган доро делегацин гэшүүд шэглэн ошоно. Бухенвальдда зобоон алагдан, фашизмда эсэргүүсэн тэмсэһэн алларга тэмсэлшэд тухай дикторэй аяан хануула.

Франциин урданай фронтвигуудай хэрэгэй талаар статс-секретарь байһан, эсэргүүсэлгын хүдэлөөнэй урдан хабаалгагшадай Национална суглаандахи группын вице-гүрүүлэгшэ Форсиналь гэжэ митинг нэгээ.

П. Танасичук түрүүтэй советскэ делегацин гэшүүд урнын дэргэдэ гарана.

Уладн Германска Демократическа Республикын Арадай палатын түрүүлэгшэ Иоганнес Дикман үгэ хэлээ.

Танасичук нигэжэ хэлээ. Советскэ делегаци хадаа эб найрамдалые хүсэжэ байһан тухайгаа, концентрацион шэнэ лагернүүдыне дахин бии болгуулахгүйгөөр ба хүн зоние олоор худан алаха бусад арга эзбэсгүүдыне хэрэглүүлхгүйгөөр шиндлэнгэй байһан тухайгаа мэдүүлхын тулада эндэ сугларгагшадай голостой өөһэдүнгөө голосые нэгээдүүлнэ.

Европын арадуудта фашизмын үзүүлэн хэмжээлэшгүй ехэ гасалан зоболонгыне хануулха зуураа, Баруун Германида хэргэндэжэ байһан фашизмда эсэргүү тэмсэл хадаа фашизмда эсэргүүсэхэ хүдэлөөнэй гансахан немескэ тэмсэлшэдэй ба немескэ бүхы патриотуудай бэшэ, харин бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай хэрэг мүн болоно гэжэ Дикман онсо тэмдэглээ.

«Ухэлэй лагерэ хожомоо бу үзэгдэг! Европа хээздэшье эсэсовскэ болохогүй!» гэжэ хэлээд Дикман үгээс дүүргэнэ байна.

Германска Демократическа Республикда демократическа общественин байгуулалта тогтоогдологн дээрэ фашизм болон милитаризмын нэгээжэ арга боложо үгы юм гэжэ Иоганнес Дикман саашан заагаа. Германска Демократическа Республикын политика хадаа эб найрамдалай политика, бүхы арадуудтай хани барисаатай байха политика мүн болоно гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

«Ухэлэй лагерэ хожомоо бу үзэгдэг! Европа хээздэшье эсэсовскэ болохогүй!» гэжэ хэлээд Дикман үгээс дүүргэнэ байна.

Мүнөө үдэ «Баруун Германиин хархис реваншистка хүснүүд фашизмые нэгээжэ, дэлхэйн шэнэ дай бэлдэжэ байна» гэжэ Дикман

Угирхэн дайнай үзүүлэн гасалан зоболонгыне болон фашизмын хорото муухай ябуугануудые хүн түрэлтэн хээздэшье маргахагүй. Фашизмын зобоон алагшад тухай дурасхаал, бүхы арадуудай аюулгүй байдалай интересүүд эб найрамдалые аршалан хамгаалхын ба арадуудай хоорондох хани барисаа бэхжүүлхын түлөө тэмсэлдэ улам нигтаар жагсахые эб найрамдалай тала баригшаднаа эринэ.

Канн городто болоһон улскоорондын 7-дохи кинофестиваль дүүрэхэ

ПАРИЖ, апрелин 11. (ТАСС). Үсэгдлэр Канн городто улскоорондын 7-дохи кинофестиваль дүүрэхэ. Тэрэндэ Советскэ Союз, Польша, Чехословаки ба Венгри тэршэлэн хабаалсаа. Фестиваль дээрэ 110 гаран хүсэд метража ба богони метража фильмүүдыне хаража үзлэнэ байһан. «Тамын үүдэн» гэжэ японскэ богони метража эрхим фильмын түлөө Канн городой эхэ шангыне үгжэ гэжэ жиори шиндлэхэ. Хэдэ хэдэн фильмүүдтэ, тэрэ тоодо «Албанин агуухэ сэргэш Скандербег» (найруулан табишань С. Юткевич) гэжэ советско-албанска фильмдэ, «Барска үйлсн табан» гэжэ польскэ фильмдэ «Алабай эрхын урда тээ» гэжэ французска фильмдэ, «Хөөр, алгам газар» гэжэ индийскэ фильмдэ болон бусадтай улскоорондын шангууд олгодоо.

«Ухэлэй лагерэ хожомоо бу үзэгдэг! Европа хээздэшье эсэсовскэ болохогүй!» гэжэ хэлээд Дикман үгээс дүүргэнэ байна.

Бельгийн парламентска хунгалтын дүнүүд

БРЮССЕЛЬ, апрелин 12. (ТАСС). Депутатуудай палатада ба сенатда болоһон хунгалтын дүнүүгэ Бельгиин лодоогын хэрэгүүдэй министрество тунхаглаа.

Багсаамжийн мэдээгэй ёһоор депутатуудай палатын хамта дээрэ 212 хууриыа социалистнууд 82 хуури, социальн-христианска парти — 95 хуури, либералууд—24 хуури, коммунистнууд—4 хуури, либералууд болон социалистнуудай блок—5 хуури, «эрхэ сүлөөгэй түлөө социальн-христианска хүдэлөөн»—1 хуури, «фламандска блок»—1 хуури абанан байна.

Жиори хадаа хэдэн богони метража фильмүүдтэ шан олгоһон байна. «Варшава хуушанай город» гэжэ польскэ богони метража фильмдэ реализмын түлөө шан үгтөө. «Үшөө нэгээдыне» гэжэ чехословакка мультпликационне комическа фильмдэ мүн эш шан олгодоо.

Итальянска социалистическэ партиягн ЦК-гэй пленум нэгдэбэ

РИМ, апрелин 10. (ТАСС). «Аванти» газетын мэдээлэнэй ёһоор Италийн социалистическэ партиягн Центральна комитетэй пленум мүнөөдэр нэгдэбэ. Нинтэ политическэ байдал тухай элидхэл хэжэдэ партиин генеральна секретарь

Кинофестивальда хабаалаһан хэдэн хүн, тэрэ тоодо советскэ режиссер С. Юткевич болон артист А. Хоравэ «Фестивалиин лауреат» гэнэн нэрээргэдэ хүртөө.

Мосаддыгай сүүд тушаа

ТЕГЕРАН, апрелин 11. (ТАСС). Хоёрдохн инстанциин сэргэй сүүдэй үнээрэгшы үдэрэй заседани дээрэ байхаана Мосаддык үсэгдлэр арсанан байна. Тухидэ урда тэнь хэлхэн үгынгөө газетнүүд дээрэ хүсэд толилоогдэлыне харагуйдөө сүүдтэ ошохогүй гэжэ прокурорто мэдүүлэн байха юм. Үсэгдлэрнөө эхилэн Мосаддык юумэ эдихээ арсанан байна.

«Ухэлэй лагерэ хожомоо бу үзэгдэг! Европа хээздэшье эсэсовскэ болохогүй!» гэжэ хэлээд Дикман үгээс дүүргэнэ байна.

Хунгуулиин хуулиин ёһоор 46 сенатор провинциальна соведүүдээр хунгагдаха, 23 сенатор шэнээр хунгаданан сенаторнуудээр хүсэлдүүлэгдэхэ байна.

Шэнээр хунгаданан парламентад нэгэшы парти динлэнхэ олонхи хуури эзэлжэ шадагагүй.

байлгана үргэлжлүүлээ наань врачуудай туналамжаар тэрэнине искуственнаар хооллуулхаб гэжэ сүүдэй заседани дээрэ үгэ хэлхэдэ эдэ прокурор мэдүүлэн байна. Прокуророй хүүлээр үгэ хэлхэдээ, сүүд хадаа «өөргөө сүлөөтэйгөөр хамгаалха, мүн тэрэнэй хэрэгтэ хамааладагышыне юумын тухай хэлэхэ арга Мосаддыкта олгоо. Гэбшье Мосаддык сүүдтэ эрэхээ арсаа» гэжэ сүүдэй түрүүлэгшэ мэдүүлээ.

Шатараар дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө матч советскэ спортсмену М. Ботвинник В. Смыслов хоёрой хоорондо Москвада болобо. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ботвинник (зүүн гарһаа) Смыслов хоёр наалаа тигэе. ТАСС-эй Фотокорр.

Шатараар дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө матч

Дэлхэйн түрүү хуури эзэлхын түлөө шатарай матчин арбан хоёрдохн парти П. И. Чайковскиин нэрэмжэтэ концертнэ зал соо апрелин 10-да болобо. Ботвинник сагаанаар наалаа. Гущан наймадахи «абадалдаа» Смыслов шүүгдээб гэжэ мэдэрб.

РСФСР-эй эхэнэр шатарш-дай XII чемпиондай хахад финална мүрысөөн

РСФСР-эй эхэнэр шатаршдай XII чемпиондай Улан-Үдэ городто үнээржэ байгаа хахад финалай дүрбэдхи туулзалгада Белова (Омск) Пигарезатый (Читинскэ область) шадамараар наадажа, найн байдалтай болоод байгараа саашалаа наадана хуулажа. Пигарева энэ байдалын хэрэглэн ноёной фланг ба центр тээшэнэ довтолго хэжэ, шүүгээ.

Гармасва (Улан-Үдэ) Янкевичтэй (Новосибирск), найнаар наадажа эхилхэн аад, эсэстэ тэрэнэ амжалтаттайгаар үргэлжлүүлжэ шадангуй тэнс бэ.

Мүн Старченко (Иркутск) Риле (Новосибирскэ область), Зеленская (Кемеровскэ область) Шехова (Омск) гэгшэдэй матч тэнсэлгээр дүүрээ. Балмащеренова (Улан-Үдэ) тия эдэхигүйгөөр наадажа, Панкина (Кемеровскэ область) шүүгдээ.

Литературна вечер

Апрелин 9-нэй үдэшэ Горькийн нэрэмжэтэ республиканска библиотекын уналгалын зал соо БМАССР-эй уранхоёолошдой эмхидхэлэн вечер болобо. Залуу уранхоёолшо Ц. Жимбиев өөрынгөө бэшлэн «Сабшалан дээрэ», М. Степанов — «Хуби заянай эрэлтэ» гэлэн расказуудые сулрагашта уншажа үгөө.

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН 3 ПРОЦЕНТНЭ ШҮҮБЭРИН УРЬХАЛАМЖА

1954 оной мартын 30-да Баку городто болоһон шүүбэринүүдэй 38-дахн тиражаы

СРАВНОЧНА ТАБЛИЦА

Урьхаламжын бүхы табан разрядуудта серинүүд ба облынуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд бугага гээбэ:

Серинүүд №№	Облынууд нүүлгэн үүдэн (гүзэр-гээр)	Серинүүд №№	Облынууд нүүлгэн үүдэн (гүзэр-гээр)
000816	1-50	400 018391	48*)
000115	1-50	400 018458	07*)
001593	40*)	5 000 018506	1-50
001341	1-50	400 013024	1-50
001839	21*)	10 000 019545	11*)
002331	14*)	5 000 020099	48*)
002374	1-50	400 024131	33*)
003129	22*)	5 000 025122	1-50
003337	41*)	5 000 025391	1-50
003524	1-50	400 026124	1-50
003191	39*)	5 000 026920	43*)
007297	1-50	400 027395	45*)
007351	49*)	10 000 030358	47*)
008202	1-50	1 000 031333	48*)
008298	34*)	5 000 033389	1-50
008570	47*)	5 000 034464	1-50
009611	44*)	5 000 035053	1-50
009305	12*)	10 000 035320	41*)
009222	45*)	5 000 035819	1-50
009373	16*)	5 000 035979	17*)
009319	01*)	5 000 036313	19*)
007175	1-50	400 057197	10*)
010395	13*)	5 000 037330	1-50
011228	49*)	10 000 037972	1-50
011335	16*)	5 000 038073	09*)
012215	24*)	5 000 039201	13*)
012933	1-50	400 039562	1-50
013183	27*)	5 000 041008	1-50
013503	13*)	5 000 041057	12*)
013555	24*)	5 000 041074	1-50
013414	1-50	400 041999	03*)
014450	1-50	400 042749	17*)
014311	1-50	400 043122	1-50
014702	1-50	1 000 043409	49*)
014357	21*)	5 000 043555	49*)
015107	34*)	5 000 044978	03*)
015849	04*)	5 000 045177	35*)
016928	43*)	5 000 046723	28*)
016931	1-50	400 048824	1-50
017072	35*)	5 000 048936	1-50
018161	1-50	400 048984	08*)
25 000 049388	1-50	400 051665	1-50
5 000 050336	26*)	400 051747	24*)
4 000 050514	1-50	5 000 052186	44*)
4 000 051380	*)	400 052421	15*)
10 000 051423	03*)	5 000 052774	14*)
5 000 051481	1-50	5 000 054374	18*)
5 000 051665	1-50	5 000 054544	15*)
5 000 051747	24*)	5 000 055785	29*)
5 000 052186	44*)	10 000 057025	07*)
5 000 052421	15*)	10 000 057694	25*)
5 000 052774	14*)	400 057990	11*)
5 000 054374	18*)	5 000 057992	11*)
5 000 054544	15*)	5 000 058511	4*)
5 000 055785	29*)	5 000 058651	3*)
10 000 057025</			